

ISSN 1429-0332

Wojewódzka
Biblioteka Publiczna
im. Ł. Górnickiego
w Białymstoku

GŁOS

BIBLIOTEK PUBLICZNYCH
Województwa Białostockiego

BIULETYN
INFORMACYJNO-METODYCZNY

BIAŁYSTOK 1997

NR 2(13)

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
im. Łukasza Górnickiego
w Białymstoku

GŁOS
BIBLIOTEK PUBLICZNYCH
WOJEWÓDZTWA BIAŁOSTOCKIEGO

BIULETYN INFORMACYJNO-METODYCZNY

Redaguje
zespół pracowników
Działu Metodyki Bibliotecznej
i Doskonalenia Kadr
pod kierownictwem

Jadwigi Juchniewicz

Nakład 130 egz.

Adres:

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Łukasza Górnickiego
15-950 Białystok, ul. Kilińskiego 11
tel. (085) 741-66-89

Komputerowy skład: Mariusz Śliwowski, „PRYMAT”,
Białystok ul. Św. Rocha 10, lok. 105
tel. (085) 744-59-60, kom. 0602-766-304

*Radosnych miłych i pogodnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz Szczęśliwego Nowego Roku 1999*

życzy wszystkim bibliotekarzom

*Dyrekcja
Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej
im. Łukasza Górnickiego
w Białymstoku*

SPIS TREŚCI

<i>Kultura po reformie. Oprac. Jadwiga Juchniewicz</i>	9
Teresa Forc	13
<i>Nowa biblioteka w Siemiatyczach</i>	
Kuprel Barbara	16
<i>Multimedia w bibliotece</i>	
Walentyna Walesiuk	18
<i>Blżej Mickiewicza</i>	
Ewa Zieniewicz - Siergiejo	21
<i>Dzieci a mass media</i>	
KONKURSY	
<i>„Wiersze dobyte z mroków”</i>	25
<i>„O gęsie pióro Mikołaja Reja”</i>	27
Józefa Drozdowska	28
<i>Ojciec</i>	
POMOCE METODYCZNE	
Ewa Zieniewicz-Siergiejo	31
<i>„Zaczarowaną dorożką do krainy poezji”. Zestaw pomocy metodycznych</i>	
KĄCIK LITERACKI	
Kamil Dąbrowski	42
<i>Wiersze</i>	
NOWOŚCI WYDAWNICZE	45
KRONIKA WYDARZEŃ	47

Decyzją Wojewody Białostockiego z dniem 1 kwietnia 1998 r. na stanowisko Dyrektora Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku powołany został mgr JAN LEOŃCZUK.

Dyrektor jest poetą, prezesem Białostockiego Oddziału Związku Literatów Polskich. Wiele lat pracował jako nauczyciel akademicki na Filii Uniwersytetu Warszawskiego. Obecnie jest wykładowcą na Uniwersytecie w Białymstoku.

Zastępcą Dyrektora Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku została mgr KRYSZYNA CHOIŃSKA, wieloletni pracownik WBP, w ostatnim okresie pełniąca funkcję kierownika Działu Gromadzenia.

KULTURA PO REFORMIE USTROJOWEJ PAŃSTWA

W związku z reformą ustrojową ulega zmianie zarządzanie kulturą. Problematykę tę reguluje wiele ustaw. Jedną z nich jest Ustawa z 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej w związku z reformą ustrojową państwa /Dz.U. nr 106, poz.668/.

W wyniku reformy powstają nowe jednostki samorządu terytorialnego - powiaty i województwa. Powierzono im zadanie organizowania i prowadzenia działalności kulturalnej. Jednocześnie ogranicza się rolę wojewody w tym zakresie.

1 stycznia 1999 r. nastąpi przejęcie przez powiaty, od wojewodów, prowadzenie instytucji kultury działających na terenie powiatu. Przekazane instytucje będą stanowiły mienie powiatu, a ich prowadzenie zadaniem własnym samorządu powiatowego.

Podobna rzecz będzie miała miejsce w przypadku samorządu wojewódzkiego. Z dniem 1 stycznia 1999 r. przejmie on na własność instytucje kultury wpisane do rejestru i funkcjonujące na terenie województwa, dotychczas prowadzone przez ministrów i kierowników urzędów centralnych. Ich dalsze prowadzenie należy do zadań własnych samorządu wojewódzkiego.

Ustawa kompetencyjna wyłącza wojewodę z kręgu organizatorów kultury. Jest to zmiana o charakterze ustrojowym.

Ponadto:

- wyposaża organy samorządu terytorialnego w uprawnianie do określania szczegółowych zasad przyznawania nagród za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury,

- daje uprawnienia do określania w drodze uchwały zasad i trybu przyznawania stypendiów i ich wysokości osobom zajmującym się twórczością artystyczną, upowszechnianiem i ochroną dóbr

kultury.

W sferze szczególnych zainteresowań bibliotek są zmiany wprowadzone ustawą kompetencyjną w dwu innych ustawach, tj.

- w ustawie z 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej /Dz.U. nr 110, poz. 721 z 1997 r., z późniejszymi zmianami/,

- w ustawie z 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach /Dz.U. nr 85, poz. 539 z 1997 r./.

1. Ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej

W ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej wprowadzono wiele zmian merytorycznych, nie związanych wprost z reformą administracji. Polegają one na rozszerzaniu, ale i na ograniczaniu zadań i kompetencji organów już istniejących przed reformą. Dotyczy to np. kompetencji ministra kultury i sztuki do przyznawania nagród i stypendiów, które to zostały rozszerzone na ministrów innych resortów. Ci ostatni mogą przyznawać nagrody i stypendia w dziedzinie kultury, ale po porozumieniu z ministrem kultury i sztuki.

Art. 14a zmienionej ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej zawiera podstawę prawną do tworzenia wykazu obiektów stanowiących własność skarbu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, w których prowadzona jest, jako podstawowa, działalność kulturalna lub które dla takiej działalności zostały wybudowane. Nie mogą być one przeznaczone do prowadzenia wyłącznie innej działalności podstawowej. Wykaz taki zobowiązany został sporządzić minister kultury i sztuki odpowiednim rozporządzeniem. On też określi tą samą drogą szczegółowe zasady wpisywania obiektów do wykazu.

Postanowienie to ma zapobiegać zakusom na zmianę prze-

znaczenia obiektów, w których prowadzona jest działalność kulturalna, na działalność przynoszącą zyski.

Inną wprowadzoną zmianą jest zwiększenie liczby form zarządzania instytucją kultury w wyniku stworzenia możliwości podpisywania kontraktu menadżerskiego. Organizator może powierzyć osobie fizycznej lub prawnej, na podstawie umowy o zarządzaniu, kierowaniu instytucją kultury na czas oznaczony, nie krótszy niż 3 lata. Dotychczas dyrektor instytucji był powoływany i odwoływany przez organizatora.

Oprócz możliwości łączenia instytucji kultury w jedną dopuszcza się możliwość tworzenia instytucji wspólnych (przez tworzenie lub łączenie) prowadzących gospodarkę finansową na tych samych zasadach.

Zmieniona ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej zapisem w art. 28 ust. 2 zapobiega wyprzedzący przez instytucje kultury dóbr kultury do pokrywania kosztów bieżącej działalności.

Zawiera też /art. 32 ust. 2/, jako zadanie podstawowe, działalność instruktażowo-metodyczną dla pracowników instytucji kultury.

Bardzo ważnym postanowieniem jest czasowe /do 31 grudnia 2002 r./ wydłużenie z 6 do 12 miesięcy okresu podania do publicznej wiadomości informacji o zamiarze i przyczynach likwidacji wszystkich instytucji kultury (art. 39a).

2. Ustawa o bibliotekach

Ustawa kompetencyjna zmieniając ustawę o bibliotekach wprowadza zasadnicze zmiany dotyczące organizatorów bibliotek. Wyłączono z nich wojewodów, włączono wszystkie jednostki samorządu terytorialnego.

Obecnie mamy dwa rodzaje organizatorów:

- ministrowie i kierownicy jednostek centralnych,
- jednostki samorządu terytorialnego.

W efekcie wystąpią dwa rodzaje bibliotek:

- Biblioteka Narodowa,
- biblioteki jednostek samorządu terytorialnego.

Obowiązek organizacji i prowadzenia co najmniej jednej biblioteki przez samorząd gminy był zawarty w Ustawie o bibliotekach z 27 czerwca 1997. Jej obecne zmiany nakładają podobny obowiązek na samorząd powiatowy i wojewódzki (art. 19 ust.1), które to również mają obowiązek prowadzenia minimum 1 biblioteki publicznej (powiatowej, wojewódzkiej).

Zadania powiatowej biblioteki publicznej może wykonywać, na podstawie porozumienia, wojewódzka lub gminna biblioteka publiczna, działająca i mająca siedzibę w powiecie.

Zadanie biblioteki wojewódzkiej może wykonywać biblioteka powiatowa działająca w mieście będącym siedzibą samorządu wojewódzkiego. Nastąpić to może wówczas, kiedy odpowiednie jednostki samorządowe zawrą odpowiednie porozumienia określające, między innymi, wielkość środków finansowych wnoszonych przez obie strony (art. 20 ust. 2).

Biblioteki samorządowe mają prawo do zawierania porozumień z innymi bibliotekami celem lepszej obsługi bibliotecznej określonych obszarów i środowisk.

W wyniku reformy ustrojowej państwa wszystkie biblioteki publiczne /z wyłączeniem Biblioteki Narodowej/ stały się bibliotekami samorządowymi.

Wojewódzkiej bibliotece publicznej nadal pozostawiono obowiązek nadzoru merytorycznego nad realizacją zadań przez biblioteki powiatowe i gminne. Pozostało jedynie wypracowanie sposobu realizacji tego zadania ponieważ uległ zmianie podmiotowy zakres nadzoru merytorycznego.

*Opracowała:
Jadwiga Juchniewicz*

Teresa FRONC
Miejska Biblioteka Publiczna
im. Ks. Anny Jabłonowskiej
w Siemiatyczach

NOWA BIBLIOTEKA W SIEMIATYCZACH

W roku 1996 została opracowana „Strategia rozwoju biblioteki na lata 1996-2000”. Głównym założeniem tych perspektywicznych planów było otwarcie filii bibliotecznej we wschodniej części miasta. Stała się ona niezbędna, ponieważ powstały tam nowe osiedla mieszkaniowe. Oddano też do użytku dużą szkołę podstawową. Rozmowy na temat filii prowadzone były z władzami miasta znacznie wcześniej, lecz warunki wówczas istniejące nie pozwalały na realizację tego zamierzenia /łączenie biblioteki z domem kultury/. Ponownie podjęto rozmowy, kiedy uzyskaliśmy pewność, że MBP w Siemiatyczach utrzyma samodzielność. Rozmowy z Burmistrzem Miasta Panem Andrzejem Kochańskim zakończyły się pomyślnie. Otwarcie filii bibliotecznej zostało uwzględnione w planach prac Zarządu Miasta na rok 1997 i przyjęte przez Radę Miasta.

Prace przygotowawcze rozpoczęto dopiero w drugim półroczu 1997 r., gdyż początek roku upłynął na przygotowaniach do obchodów 50-lecia Biblioteki Publicznej w Siemiatyczach.

Ze względu na brak środków finansowych w roku 1997, wstępnie określono termin otwarcia na I kwartał 1998 roku.

Na rok 1997 zaplanowano następujące działania: uzyskanie odpowiedniego lokalu, przystąpienie do gromadzenia księgozbioru, znalezienie pracowników. Ponieważ w latach 1991-1992 w tej części miasta działała już filia biblioteczna, która mieściła się w Przedszkolu Nr 5 przy ul. Andersa 7a /poprzednio Berlinga/, tam też skierowane zostały pierwsze kroki. Budynek przedszkola jest

własnością Urzędu Miejskiego, co zwalnia nas z opłaty czynszu, poza tym znajduje się w pobliżu szkoły. Po rozmowie z pełnomocnikiem d/s przedszkoli i żłobka, otrzymaliśmy zapewnienie, że od nowego roku może udostępnić nam te same pomieszczenia, które poprzednio użytkowała filia.

Następnie przystąpiono do gromadzenia księgozbioru. Złożyłam wnioski do Zarządu Miasta o przyznanie dotacji na zakup książek do nowej placówki. Otrzymałam odpowiedź negatywną. Pozostały więc tylko dary od czytelników. Z pomocą przyszła nam Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku, która z księgozbiorów swoich filii bibliotecznych przekazała 604 wol. oraz znaczną ilość darów od czytelników, które stały się zaczątkiem zbiorów nowej placówki.

W grudniu 1997 roku zostało wydane Zarządzenie Dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Ks. Anny Jabłonowskiej w Siemiatyczach, w którym określono datę otwarcia filii na dzień 1 kwietnia 1998 r.

W roku 1998, po zatwierdzeniu budżetu, przystąpiono do remontu lokalu. Zakupiono niezbędny sprzęt biblioteczny: regały na książki, regały na czasopisma, stoliki, krzesła, ladę biblioteczną, zestaw katalogowy, regał biurowy. Firanki, chodniki oraz zasłony zostały przekazane z MBP. Filia zajmuje dwa pomieszczenia o łącznej powierzchni ok. 100 m². W jednym z pomieszczeń znajduje się księgozbiór oraz wydzielony kąciak czytelniczy z 20 miejscami, w drugim zaś mieści się pokój kierownika. Dokonano zakupu nowości wydawniczych, przede wszystkim niezbędnych pozycji do księgozbioru podręcznego, w ilości 184 wol. Zarówno nowe pozycje, jak i księgozbiór przekazany przez WBP zostały wpisane do księgi inwentarzowej, natomiast dary - do księgi darów. Zarządzeniem Dyrektora MBP został nadany regulamin Wypożyczalni Filii Nr 1 MBP w Siemiatyczach.

Z dniem 1 kwietnia 1998 r. zatrudniono 2 pracowników. Kierownikiem Filii została Pani Elżbieta Smorzewska, posiadająca

wykształcenie bibliotekarskie. Druga osoba posiada wykształcenie średnie. Od września br. podjęła naukę w Pomaturalnym Studium Bibliotekarskim Zaocznym w Białymstoku.

Rozpoczęły się intensywne przygotowania do przyjęcia pierwszych czytelników. 15 kwietnia 1998 roku nastąpiło oficjalne otwarcie nowej placówki. Wzięły w nim udział władze miasta, radni, przedstawiciele WBP oraz księża z obu parafii: katolickiej i prawosławnej.

Księgozbiór filii liczył wówczas 788 wol. zainwentaryzowanych w księdze inwentarzowej oraz 967 wol. darów. Zaprenumerowano 47 tytułów czasopism bieżących. W okresie od kwietnia do sierpnia zakupiono 354 wol. nowych książek.

Do 31 sierpnia 1998 r. placówka dysponowała 2273 wol., z czego 1067 wol. stanowiły dary.

Z księgozbioru filii korzysta 442 czytelników. Ponad 90% stanowią dzieci i młodzież. Na koniec sierpnia odnotowano 3006 wypożyczeń. Na miejscu udostępniono 1078 egz. czasopism, a do domu wypożyczono 610 egz. W omawianym okresie placówkę odwiedziły 2764 osoby, z czego 567 osób korzystało tylko z czasopism.

Placówka czynna jest codziennie:

- wtorek - piątek w godz. 8.00-18.00
- poniedziałek i sobota w godz. 9.00-17.00

Osiągnięte wyniki w znacznym stopniu uzależnione są od posiadanego księgozbioru, a ten na dzień dzisiejszy jest jeszcze bardzo ubogi. Mimo to uważam, iż nie są one wcale takie złe, jeśli weźmiemy pod uwagę krótki okres, jakiego te dane dotyczą /5 miesięcy/.

Reasumując uważam, że decyzja o otwarciu filii była słuszna i w przyszłości placówka ta ma szansę na osiąganie coraz lepszych wyników. Dołożymy wszelkich starań, by w miarę naszych możliwości uzupełniać księgozbiór w najpotrzebniejsze pozycje z różnych dziedzin wiedzy, poszukiwane przez czytelników.

Barbara KUPREL
Biblioteka Publiczna
Miasta i Gminy w Mońkach

MULTIMEDIA W BIBLIOTECE

Od lutego 1998 roku oferujemy naszym czytelnikom nową, niekonwencjonalną formę zdobywania wiedzy i informacji - multimedialne programy edukacyjne. Multimedialne CD-ROM-y stanowią atrakcyjną ofertę dla każdego czytelnika. Łączą takie środki przekazywania informacji jak: obrazki, tekst, obrazki ruchome, dźwięk. Ich wielką zaletą jest możliwość łatwego przeszukiwania zawartości.

Na razie dysponujemy jednym komputerem multimedialnym i dwoma krążkami. Są to: Multimedialny Świat Jana Brzechwy (Producent: Young Digital Poland) oraz Encyklopedia Przyrody (Producent: Optimus Pascal). Komputerowe programy edukacyjne potrafią bawić i skutecznie uczyć.

Krążek zawierający Encyklopedię Przyrody prezentuje ożywiony świat fauny i flory. Przypomina zaplecze pracowni przyrodniczej z eksponatami ukrytymi w szufladach, kolorowymi planszami i książkami. Zapoznaje z charakterystyką poszczególnych gatunków, ze środowiskiem ich życia, z ich zwyczajami i sposobem ich rozmnażania.

Możemy: czytać tekst, słuchać głosu lektora lub dźwięków wydawanych przez zwierzęta i ptaki. Dużą atrakcją są animacje oraz drobne sekwencje wideo prezentujące sceny sfilmowane w naturze.

Multimedialny Świat Jana Brzechwy, to program prezentujący najsztywniejsze utwory J. Brzechwy, wzbogacone zabawnymi animacjami, efektami dźwiękowymi, muzyką i tańcem. Dzieci mają do dyspozycji takie atrakcje jak: naukę recytacji wierszy, układa-

nie puzzli, kolorowanie rysunków, znajdowanie szczegółów różniących poszczególne plansze. Nasi czytelnicy poprzez zabawę poznają twórczość J. Brzechwy. Zapoznają się z doskonałą interpretacją wierszy nagranych przez znanych aktorów: Joannę Trzecieńską i Wojciecha Malajkata. Słuchają piosenek w wykonaniu: Majki Jeżowskiej, Elżbiety Adamiak, Lory Szafran, Grażyny Łobaszewskiej, Mieczysława Szcześniaka.

Na prezentację w/w programów zapraszamy klasy ze szkół podstawowych. Zorganizowałyśmy już 21 prezentacji dla 540 dzieci. Obserwujemy duże zainteresowanie uczniów i nauczycieli multimediami. Większość z nich, z tego typu środkami przekazu informacji, zapoznała się po raz pierwszy w naszej bibliotece.

Udostępniamy też stanowisko komputerowe do indywidualnej pracy czytelników z programami edukacyjnymi. Zapisujemy dzieci (w kolejności ich zgłaszania się) na trzy jednogodzinne indywidualne spotkania z multimediami. Każdego dnia 6-7 dzieci przyswajają wiedzę zamieszczoną na CD-ROM-ach. Wielu czytelników skorzystało z tej możliwości.

Wykorzystujemy też Encyklopedię Przyrody jako źródło informacji na określony temat.

Multimedialne programy edukacyjne zaspokajają ciekawość, urozmaicają naukę, dostarczają zabawy i rozrywki. Oferują bowiem techniki audiowizualne, których nie spotykamy w tradycyjnych książkach. Mam jednak nadzieję, że srebrne krążki nie zastąpią dobrej książki, ani papierowego albumu.

W tym roku planujemy zakupić inne programy edukacyjne np.: encyklopedię ogólną dla dzieci. Chcemy, aby nasi czytelnicy mieli dostęp do najnowszych nośników informacji.

Walentyna WALESIUK
Miejska Biblioteka Publiczna
im. Dr Tadeusza Rakowieckiego
w Hajnówce

BLIŻEJ MICKIEWICZA...

Plan obchodów 200 rocznicy urodzin Adama Mickiewicza w MBP w Hajnówce opracowany już w 1997 r. zapowiadał się bardzo interesująco.

Duża wystawa, quiz, konkurs recytatorski, rysunkowy, montaż... i wszystko to o zasięgu międzyszkolnym, masowym.

Zadawaliśmy sobie pytanie, na ile nakreślone plany zostaną zrealizowane, czy nasze propozycje spotkają się z zainteresowaniem czytelników?

Po 9 miesiącach obchodów rocznicowych jesteśmy już spokojni. Zrealizowane zostały największe i najbardziej pracochłonne przedsięwzięcia.

Dzięki zaangażowaniu i pasji zespołu pracowników i współpracowników przygotowaliśmy wystawę „Ktokolwiek będziesz w nowogródzkiej stronie...”

W gablotach na parterze i piętrze znajdują się ciekawe informacje o życiu i twórczości poety uzupełnione zdjęciami i cytatami. Dalsze części wystawy to:

- „ogródek” tytułów jego utworów,
- ekspozycja najciekawszych prac z konkursu plastycznego na „najwierniejszą” ilustrację do fragmentu „Pana Tadeusza” opisującego dworek w Soplicowie. Malowane one są na dużych planszach i rozmieszczone ciekawie nad schodami,
- druga ekspozycja prac również z konkursu plastycznego - Bohaterowie bajki „Pani Twardowska” w wyobraźni dzieci.

Autorzy prac, to uczniowie klasy VII „a”, IV „a” i IV „b”

*Fragment wystawy: "Ktokolwiek będziesz w nowogródzkiej stronie..."
w MBP w Hajnówce*

Szkoły Podstawowej Nr 5 w Hajnówce, a „tworzyli” pod kierunkiem nauczycielki plastyki Pani Elżbiety Chmielewskiej.

Wystawa cieszy się dużym zainteresowaniem. Z końcem roku szkolnego podsumowany został międzyszkolny quiz literacki „Poznajemy twórczość Adama Mickiewicza”.

Wzięły w nim udział wszystkie nasze szkoły podstawowe, dwa licea ogólnokształcące i liceum zawodowe.

W podstawówkach udział wzięło aż 418 uczniów klas VIII, a poziom odpowiedzi był tak wysoki, że musieliśmy przeprowadzić II finałowy etap. Zakwalifikowało się do niego 44 osoby. Najlepszymi okazali się Barbara Perestret i Marcin Filimoniuk (Szkoła Podstawowa Nr 1), II miejsce zajęli: Alina Weremiuk (SP Nr 1), Anna Sacharczuk i Elżbieta Kuptel (SP Nr 6), III - Anna Grygołuk (SP Nr 6), Natalia Sajewicz i Bartosz Godlewski (SP Nr 5).

Najlepsi ze szkół średnich, to: Diana Dubko (LO Nr 2), Szy-

Ewa ZINIEWICZ-SIERGIEJKO
Dział Metodyki Bibliotecznej
i Doskonalenia Kadr
WBP w Białymstoku

DZIECI A MASS MEDIA

/seminarium ogólnopolskie/

Organizatorem tegorocznego ogólnopolskiego seminarium, które odbyło się w dn. 22-23 października była Wojewódzka i Miejska Biblioteka im. C. Norwida w Zielonej Górze. Jego tematyka dotyczyła szeroko pojętych mass mediów i ich funkcjonowania w bibliotekach publicznych.

Biblioteki, zwłaszcza duże, coraz częściej stwarzają młodym czytelnikom możliwość kontaktu nie tylko z książką, ale i innymi mediami. W ostatnich latach obserwuje się zwłaszcza ekspansję komputerów multimedialnych. W niektórych środowiskach dzieci mają swobodny dostęp do internetu, a rodzice nie zawsze mogą, potrafią lub chcą odpowiednio kierować wyborami najmłodszych w kontaktach z prasą czy telewizją. Bibliotekarze doskonale wiedzą jak atrakcyjne dla dzieci są filmy akcji, często niezwykle brutalne i jak chętnie sięgają one po czasopisma - kalki wydawnictw zachodnich popularyzujące obce nam wzorce i zachowania.

Seminarium, w którym udział wzięli instruktorzy czytelnictwa dziecięcego bibliotek wojewódzkich oraz wykładowcy studiów bibliotekarskich miało na celu przybliżenie tej problematyki. Gotowych rozwiązań nie można było oczekiwać. Niemniej jednak zwrócono uwagę na tak ważną sprawę, jak właściwe przygotowanie dziecka do korzystania z mediów. „Nałogowe” oglądanie telewizji, zafascynowanie magią gier komputerowych nie tylko ogranicza kontakt czytelnika z książką, ale też z rodzicami. Dzieci oglądające przemoc stają się niewrażliwe. Często reagują agresją. Za-

kazy z reguły niczego nie zmieniają. Dlatego dorośli, którzy mają wpływ na proces wychowania, a więc również bibliotekarze, nie mogą dopuścić, by dochodziło do sytuacji, gdzie wyobraźnia wkracza w rzeczywistość. Muszą proponować alternatywne formy spędzania wolnego czasu, w tym korzystanie z bibliotek.

Autorzy dziecięcych programów telewizyjnych powinni brać pod uwagę nie tylko treści, ale i sposób ich przekazywania uwzględniający możliwości percepcyjne i psychiczne najmłodszych, by mogły one skutecznie konkurować z filmami dla dorosłych.

Edukacja medialna została uwzględniona w „Podstawach programowych obowiązkowych przedmiotów ogólnokształcących”, a biblioteki wszelkich typów powinny wspierać proces kształcenia realizowany przez szkoły.

Tymczasem możliwości bibliotek są w tym zakresie ograniczone. Komputeryzacja jest zaawansowana zaledwie w kilkunastu polskich bibliotekach publicznych. Brak systemu, powiązania w sieć. Ewenementem jest dostęp dziecka do katalogów komputerowych, nie mówiąc już o czytelni multimedialnej i internetowej, którą może się pochwalić np. WiMBP w Zielonej Górze. W wielu bibliotekach, zwłaszcza mniejszych, niepokojący jest stan zaopatrzenia w czasopisma. Ciągłe odczuwamy brak odpowiednich dla poszczególnych grup wiekowych książek popularnonaukowych. Część wydawnictw w dalszym ciągu preferuje szatę graficzną, a nie zawartość treściową.

Wszyscy wykładowcy zgodnie podkreślali, że nie ma odwrotu od środków masowego przekazu. Konieczna jest jednak „pedagogika multimedialna”, by dziecko nauczyło się odpowiedniego ich wykorzystywania. Pozostawione sam na sam z internetem, filmami video, programami telewizyjnymi i czasopismami staje się bezkrytycznym użytkownikiem mediów, co może być niebezpieczne nie tylko dla jego psychiki, ale i otoczenia.

Materiały prezentowane na seminarium będą wkrótce wyda-

ne w formie książkowej, co umożliwi szersze spopularyzowanie zaszyfrowanych tutaj problemów.

Organizatorzy spotkania przewidzieli również czas na zapoznanie się z ich placówką, a pochwalić się mają czym. Budynek biblioteki, choć oddany do użytku w latach siedemdziesiątych, do dziś imponuje nie tylko zbiorami, ale i powierzchnią użytkową. Na sześciu kondygnacjach mieszczą się: Wypożyczalnia Ogólna, Wypożyczalnia Kaset Wideo, Czytelnia Ogólna, Czytelnia Przepisów Prawnych, Czytelnia Muzyczna, Dział Zbiorów Specjalnych, Oddział dla Dzieci z Czytelnią Ogólną i Czytelnią Multimedialną, działy merytoryczne, magazyny, a także Galeria i Wypożyczalnia Malarstwa i Grafiki oraz Muzeum Książki Środkowego Nadodrza. W budynku WiMBP siedzibę znalazła też Wojewódzka Biblioteka Pedagogiczna, Studium Teatralne i Uniwersytet Trzeciego Wieku.

Biblioteka posiada księgozbiór liczący ok. 430 000 wol. książek, ponad 500 tytułów czasopism, bogate zbiory specjalne obejmujące stare druki, inkunabuły, zbiory kartograficzne, ikonograficzne, ekslibrisy, kasety wideo, książki mówione, mikrofilmy, nuty, płyty gramofonowe, płyty kompaktowe, rękopisy.

WiMBP jest skomputeryzowana. Nastąpiła automatyzacja formalnej i treściowej ewidencji zbiorów oraz obsługi czytelnika. Biblioteka wykorzystuje program PROLIB. Imponująco wygląda hall na parterze, w którym znalazły się zarówno katalogi tradycyjne - kartkowe, jak też 10 stanowisk komputerowych dla czytelnika.

Liczba filii miejskich jest identyczna jak w Białymstoku. Zielona Góra, choć ma tylko ok. 115 000 mieszkańców, posiada 13 filii. Również liczba miast, miast-gmin i gmin jest porównywalna z naszym województwem.

Na podkreślenie zasługuje specjalizacja biblioteki w zakresie gromadzenia zbiorów regionalnych. WiMBP jest też ośrodkiem promującym książkę i czytelnictwo w swoim środowisku. W tego

rodzaju przedsięwzięciach uwzględnia się szczególnie twórców miejscowych oraz pracę z czytelnikiem dziecięcym i młodzieżowym. Biblioteka może też szczycić się osiągnięciami Studium Teatralnego prowadzonego przez profesjonalistkę, finansowanego przez miasto, które działa przy Oddziale dla Dzieci.

WiMBP w Zielonej Górze prowadzi też szeroko pojętą wymianę doświadczeń z bibliotekami niemieckimi. Stara się wypracować zasady współpracy korzystne dla obu stron. Szczególną opieką objęta jest promocja twórczości dzieci i młodzieży w ramach tworzenia „Mostów ze słów”, jak sugeruje tytuł jednego ze wspólnych wydawnictw zawierających wybór opowiadań młodych autorów - Polaków i Niemców.

„WIERSZE DOBYTE Z MROKÓW BIBLIOTEK” /Eliminacje wojewódzkie konkursu/

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku podsumowała kolejny konkurs, w którym udział wzięli czytelnicy bibliotek publicznych.

Tym razem był to konkurs recytatorski poezji staropolskiej ogłoszony w ub. roku z okazji 10 rocznicy nadania Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej imienia wybitnego polskiego humanisty.

W kwietniu odbyły się eliminacje środowiskowe zorganizowane przez biblioteki miejskie, miejsko-gminne i gminne. W dniu 17.06 br. w klubie „Mozaika” przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 16 na finałowym spotkaniu zgromadzili się ich zwycięzcy, a także bibliotekarze, nauczyciele oraz publiczność zainteresowana poezją. Wiersze recytowała młodzież szkół średnich współpracujących z bibliotekami miejskimi w Bielsku Podlaskim i Hajnówce, miejsko-gminnym w Łapach, Choroszczy i Sokółce, gminną w Michałowie oraz Filią Biblioteczną Nr 15 WBP.

Dobór wierszy różnych autorów, tych najbardziej znanych, jak J. Kochanowski czy Mikołaj Sęp Szarzyński, a także tekstów anonimowych i wierszy poetów zupełnie zapomnianych, pozwolił na szeroki przegląd poezji staropolskiej. Okazało się, że pomimo upływu wieków może ona zachwycić pięknem języka i bogactwem tematów.

Komisja pod fachowym przewodnictwem Pani Małgorzaty Płońskiej z Teatru Lalek miała trudne zadanie, gdyż okazało się, że dziewczęta, bo tylko one zakwalifikowały się do finału, były doskonale przygotowane, a co najważniejsze potrafiły swoim prezentacjom nadać indywidualny charakter.

Pierwsze miejsce zdobyła Agnieszka Niczyporuk z Bielska

Podlaskiego. Wśród nagrodzonych znalazły się też Magdalena Korzunowicz z Bielska Podlaskiego oraz Agnieszka Skórzewska z Hajnówki (równorzędne II miejsce); III miejsce, również równorzędne, przyznano Dorocie Kułaczewskiej z Bielska Podlaskiego i Justynie Kułakowskiej z Szudziałowa.

Nagrody i wyróżnienia książkowe ufundowała Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Białymstoku, a sponsorami poczęstunku, na który organizatorzy zaprosili w czasie przerwy były: Spółdzielnia Obrotu Towarowego Przemysłu Mleczarskiego oraz Regionalne przedsiębiorstwo Handlowe Chio Lilly Foods Ltd.

Imprezę uatrakcyjnił występ zespołu muzyki dawnej „A Vista”.

[E.Z.-S.]

Eliminacje wojewódzkie konkursu „Wiersze dobyte z mroków bibliotek”

O GĘSIE PIÓRO MIKOŁAJA REJA

8. 07 bieżącego roku w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku podsumowany został wojewódzki etap „Konkursu polszczyzny pięknej, bogatej i skutecznej o Gęsie Pióro Mikołaja Reja”.

Konkurs ogłoszony został z inicjatywy Rady Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk, żeby, jak głosił regulamin, „przeciwstawić się temu wszystkiemu, co zagraża polszczyźnie, co czyni ją ubogą, nieskuteczną, zaśmieconą, aby troskę o język upowszechnić”. Sprawami organizacyjnymi zajęło się Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich.

W trosce o to, by konkurs objął jak największą liczbę uczestników, ustalono różne kategorie grup. Mogli więc wziąć w nim udział zarówno uczniowie szkół średnich, jak też dorośli.

Zadaniem uczestników było napisanie tekstu o charakterze użytkowym, np.: listu, odezwy, kazania, polemiki prasowej, zaproszenia do odwiedzenia miejscowości lub okolicy, wspomnienia o zmarłym.

Pomimo szerokiego grona potencjalnych adresatów i proponowanej różnorodności tematycznej, zainteresowanie konkursem nie było duże. Wpłynęło zaledwie 7 prac, ze wszystkich województw naszego regionu.

Sąd Konkursowy powołany przez ZO SBP w Białymstoku w składzie:

Jan Leończuk - przewodniczący

Jadwiga Juchniewicz - członek

Bożena Bartoszewicz-Fabiańska - członek

Ewa Ziniewicz-Siergiejko - członek

zapoznał się z nadesłanymi tekstami.

Po wnikliwej ocenie prac i otwarciu kopert oznaczonych godłami stwierdzono, że autorką nagrodzonego tekstu pt. „Ojciec”

jest Józefa Drozdowska zamieszkała w Augustowie, autorka, między innymi kilku publikowanych tomików poetyckich. Laureatka pracuje w Bibliotece Pedagogicznej w Augustowie. Sprawdziło się więc stwierdzenie zawarte w regulaminie: „... kto służy czytelnikom, strzeże języka i dba o jego harmonijny rozwój”. Cieszy też fakt zdobycia wyróżnienia przez przedstawicielkę młodzieży - Panią Agnieszkę Szeremetę z Białegostoku, uczennicę Liceum Ekonomicznego, autorkę wzruszającego listu pt. „Dziękuję” adresowanego do matki.

Nagrodzony tekst autorstwa Pani Józefy Drozdowskiej zakwalifikowany został do eliminacji ogólnopolskich.

Laureatkom składamy serdeczne gratulacje. Jednocześnie mamy nadzieję, że zgodnie z zamierzeniami organizatorów, konkurs za dwa lata będzie kontynuowany, a grono uczestników znacznie się poszerzy.

Poniżej drukujemy nagrodzoną pracę.

[E.Z.-S.]

OJCIEC

Pamiętam go zawsze starego. Ciągłe z czapką na głowie, którą jedynie zdejmował w domu przekroczywszy próg sieni. Ze spokojem i nonszalancją wieszał ją wtedy tuż przy samych drzwiach w kuchni, by w każdej chwili móc bez przeszkód sięgnąć po nią i wyjść na podwórko. Starość wyostrzyła mu rysy i w miarę upływu lat coraz bardziej uszlachetniła twarz. Nieco zapadłe w głąb oczy promieniowały wieczną ciekawością świata, chociaż jego świat zawężił się później jedynie do domu i sadu, i czasem tylko wybiegał gdzieś dalej wraz z moimi przeżyciami. Każdy mój powrót do domu zaczynał się długą opowieścią o tym wszystkim, czego tam daleko w świecie doświadczyłam. Słuchał z uwagą, rzadko mi prze-

rywając i chociaż nigdy mnie nie ponaglał, kiedy milkłam, w oczach ojca czułam żar ciekawości tego, czego jeszcze nie dopowiedziałam.

Kochał sad. Na jednym z ostatnich zrobionych mu zdjęć stoi w sadzie trzymając się gałęzi jabłoni obsypanej dorodnymi owocami. Zostało ono wykonane przy starej „mlecznej” antonówce, którą bardzo sobie cenił i po prostu lubił. Kiedy przypatruję się temu zdjęciu, czuję drżenie jego rąk i słyszę posuwisty chód po trawie - boję się, by nie zaczepił się o strącone na ziemię jabłko i by nie upadł. Ileż to czasu spędzaliśmy razem w sadzie! Szczególnie jesienią, gdy jabłka dojrzewały już do zrywania. Długą tyczką rozwidloną na swym końcu zdejmował każde z osobna, a potem czule biorąc je w dłonie, układał do koszy, które zanosiliśmy do piwnicy. Jakże żałował każdego, które wymknęło się mu z rąk i potoczyło się po trawie. Pobite mogło nie przetrwać zimy.

Kochał też konie. Na nieco wcześniejszym ze zdjęć stoi przed domem trzymając za uzdę deresza. Lubiał deresze. Nie przypominam sobie, by były w naszym domu konie innej maści. Patrzy w obiektyw aparatu lekko uśmiechając się i koń zdaje się też z nim radować, chociaż czeka go za chwilę ciężka praca w polu.

Pamiętam go zawsze starego. Nawet na fotografii od Pierwszej Komunii Świętej wygląda tak, jakbym stała ze swoim dziadkiem, a nie ojcem. Odświętną czapkę trzyma niezgrabnie w ręce stojąc sztywno, jakby na baczność, zdziwiony zapewne mojemu nagłemu wyrośnięciu. A nawet na tej - na której sfotografował się siedząc w wolancie i trzymając mnie maleńką na kolanach - jest już podstarzałym mężczyzną.

Gdzież się podziała cała jego przedwojenna werwa. Nie chce mi się wierzyć, że oto ten starszy pan jeździł niegdyś po siedemdziesiąt kilometrów dziennie na rowerze do Grodna. Arendował wiele sadów. Smygał zręcznie po dachach budynków kryjąc je strzechą, gonił stada gęsi przez granicę do Prus, a jak trzeba było,

stawał do maszyny czesząc przywożoną zewsząd wełnę. Grał z zadzierzystością na harmonii i jako jedyny w okolicy kawaler tańczył oberka z kieliszkiem wódki na głowie, tak, że nie wylała się żadna z niego kropelka na podłogę.

Na zachowanej z tamtych lat fotografii stoi ze swoim kuzynem Stanisławem szczupły, wyprostowany jak strzała w spodniach bryczesach i w marynarce zapiętej pod szyję na rząd świecących guzików. Nie chce mi się wierzyć, że to mój przyszły ojciec. Taki młody, jakiego nigdy nie znałam, a nawet nie wyobrażałam, że kiedyś mógł taki być. Jedynie uśmiech i oczy chcące wiedzieć więcej niżli widzą podpowiadają mi, że to chyba jednak on. Ojciec.

Teraz gdzieś w raju dogląda niebiańskich sadów i myślę, że tęskni za mną, jak ja tęsknię za nim.

Józefa Drozdowska

Ewa ZINIEWICZ-SIERGIEJKO

Dział Metodyki Bibliotecznej

i Doskonalenia Kadr

WBP w Białymstoku

ZACZAROWANĄ DOROŻKĄ DO KRAINY POEZJI

UWAGI METODYCZNE

Zawarte w zestawie pomoce metodyczne przeznaczone są dla uczniów najstarszych klas szkoły podstawowej (VII-VIII) oraz szkół średnich. W zależności od potrzeb i sytuacji lokalowej bibliotek można wybrać pozycje do wykorzystania w swoim środowisku. Niektóre zadania mogą być realizowane w domu.

Szczegółowe uwagi metodyczne dołączono do każdej z propozycji. Pomoce poprzedza krótka informacja o K.I. Gałczyńskim.

W skład zestawu wchodzi:

1. Błyskawiczny konkurs recytatorski
2. Konkurs miesiąca
3. Konkurs plastyczny
4. Krzyżówka z hasłem

INFORMACJA O K.I. GAŁCZYŃSKIM

Konstanty Ildefons Gałczyński ur. się 23.01.1905 r., zm. 6.12.1953 r. w Warszawie.

Poeta, satyryk, autor słuchowisk radiowych, tłumacz z języka angielskiego, m.in. dzieł W. Shakespere'a. Studiował filologię angielską na UW. Debiutował jako poeta na łamach prasy w 1923r. W latach 1931-33 pracował jako referent kulturalny poselstwa pol-

skiego w Berlinie. Uczestniczył w kampanii wrześniowej. W latach 1939-45 był jeńcem hitlerowskiego stalagu Altengrabow. Wrócił do kraju w 1946 r. Mieszkał najpierw w Krakowie i Szczecinie, a od 1949 r. w Warszawie. Współpracował z tygodnikiem „Przekrój”.

Tomy poezji i innych utworów Gałczyńskiego były wielokrotnie wznawiane. Jego wiersze ukazywały się też w licznych wyborach.

K.I. Gałczyński jest także autorem kilku książek dla dzieci. Napisał m.in.: „Elektryczne schody” (1950), „Wiersze dla dzieci” (1957), „Młynek do kawy” (1958). W 1979 r. ukazał się wybór wierszy poety pt. „Na kołysce kogut złoty” przeznaczony specjalnie dla dzieci.

Wg: Nowy słownik literatury dla dzieci i młodzieży, Warszawa 1984

BŁYSKAWICZNY KONKURS RECYTATORSKI

Uczestnicy losują spośród powielonych tekstów wiersz, który będą recytować. Teksty można oznaczyć numerami. Wówczas każdy z uczestników wybiera jeden z numerów, a w wypadku, gdy wybrany numer został wylosowany wcześniej, pierwszy „wolny”.

Po upływie czasu wyznaczonego na zapoznanie się z tekstem i przemyślenie sposobu prezentacji (np. 5 minut) uczestnicy mają za zadanie zaprezentowanie wiersza poprzez recytację (posługując się tekstem).

Do czynnego udziału w konkursie należy zaprosić publiczność, która:

1. Wybiera najlepszą recytację wiersza poprzez wpisanie numeru najciekawszych prezentacji na przygotowanych wcześniej karteczkach.

Osoba prowadząca zbiera karteczki. Wyniki należy podliczyć

komisyjnie i podać na imprezie.

2. Odgaduje tytuł prezentowanych wierszy i wpisuje odpowiedzi na odrębnych, również wcześniej przygotowanych karteczkach.

W wypadku małej ilości chętnych biorących udział w tej części konkursu dla publiczności, wyniki należy podliczyć komisyjnie w czasie imprezy. Jeżeli uczestników byłoby dużo, proponuje się rozstrzygnięcie w innym terminie. Można wylosować zwycięzców spośród tych, którzy wymienili prawidłowo wszystkie tytuły.

Wzór kuponu dla publiczności:

Imię i nazwisko

Adres domowy

TYTUŁY WIERSZY K. I. GAŁCZYŃSKIEGO

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

Wiersze proponowane do recytacji

1. Moja poezja
2. Serwus, madonna
3. Rosja
4. List jeńca
5. Kronika olsztyńska (I, II fragment)
6. Dzikie wino (fragment od słów: „Nad oknem, na murze...”
do „Ten dach i te okna, i noc jak narzeczona - zielone,
zielone, dzikie wino zielone”.
7. Pieśni (do wyboru), np.:
III - „Ile razem dróg przebytych?”
IV - „Oto jest nasz dzień codzienny...”
V - „Garniemy się do muzyki...”
X - „Wybaczcie mi, ludzie...”
8. Spotkanie z matką (fragment od słów: „Ona mi pierwsza...”
do słów: „Wczoraj szpilkę znalazłem w trzcinach - od włosów.
Czy to nie twoja?”
9. Epistoła do zakochanych.
10. Podróż do Arabii szczęśliwej.

KONKURS MIESIĄCA

Zadaniem uczestników jest określenie z jakich wierszy pochodzą wybrane fragmenty.

Ogłaszając konkurs należy określić jego warunki i czas trwania, np. miesiąc. Powielone fragmenty wierszy powinny być wyłożone lub wywieszane w bibliotece.

Uczestnicy udzielają odpowiedzi na przygotowanych wcześniej druczkach wpisując tytuły kolejnych fragmentów oraz swoje dane personalne. Mogą posługiwać się zbiorkami poezji K.I. Gałczyńskiego.

Wzór kuponu konkursowego:

WIERSZE K.I. GAŁCZYŃSKIEGO

.....
Imię i nazwisko

.....
klasa, szkoła

.....
adres domowy

TYTUŁY WIERSZY

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

Z jakich wierszy pochodzą wybrane fragmenty?

1. Moja poezja to są proste dziwy,
to kraj, gdzie w lecie
stary kot usnął pod lufcikiem krzywym
na parapecie.

2. Woda sodowa syczy,
w syfonach z miedzi,
w pięknych szklach cylindrycznych
sok w dwu kolorach siedzi.
3. O, zielony Konstanty, o srebrna
Natalio!
Cała wasza wieczerza dzbanuszek
z konwalią;
4. Ona mi pierwsza pokazała księżyc
i pierwszy śnieg na świerkach,
i pierwszy deszcz.
5. Atramentem z serca mojego,
literą rzymską i grecką
wypiszę trzcina na śniegu:
twarz twoja jest jak słoneczko.
6. Mała myszka przez ścieżkę przebiegła
Drogę Mleczną nietoperz wymierzył.
I wiatr ucichł nagle. I zza węgła
z fajką srebrną w zębach wyszedł księżyc.
7. Jesień jest na Krakowie dzisiaj,
i tyle kwiatów! tyle brzoskwiń!
wiaterek dmucha, słońko skrzy się,
więc chodzę śliczny i beztroski.
8. Tańczy noc, rozśpiewała się po pagórkach
po kotlinach
tańczy noc, roztańczyła się w wieńcu
z dzikiego wina.

9. Ptaków tyle. Zieleni tyle.
Lato, zaczekaj chwilę.

10. Gdy go matka rodziła
zimowego wieczora
nie wiedziała, że synek
będzie z drzewem się porał.

Odpowiedzi:

1. O mojej poezji
2. Ludowa zabawa
3. O naszym gospodarstwie
4. Spotkanie z matką
5. Sanie
6. Spotkanie z matką
7. List z fiołkiem
8. Dzikie wino
9. Kronika olsztyńska
10. Piosenka o Wicie Stwoszu

Zwycięzców należy losować spośród tych uczestników, którzy podali prawidłowo wszystkie tytuły wierszy. W wypadku, gdy nie ma takich osób, zwycięzców można wylosować spośród uczestników, którzy poprawnie wpisali najwięcej tytułów.

KONKURS PLASTYCZNY

Zadaniem uczestników jest przedstawienie w formie pracy plastycznej wykonanej dowolną techniką własnych przeżyć, uczuć, nastroju wywołanego wybranym wierszem K.I. Gałczyńskiego. Może to być również realistyczne wyobrażenie motywów wiersza.

Ogłaszając konkurs należy także określić format prac i ter-

min ich składania. Na odwrocie prac powinny znaleźć się następujące dane:

- *Imię i nazwisko*
- *Klasa*
- *Szkoła*
- *Adres domowy*
- *Tytuł wiersza*

Prace powinny być wyeksponowane w formie wystawki (np. ekspozycja w antyramach) oraz ocenione przez komisję składającą się ze specjalistów.

Ogłoszenie dla czytelników może brzmieć następująco:

KONKURS PLASTYCZNY

Miejska (lub: Miejsko-Gminna, Gminna) w ogłasza konkurs plastyczny dla dzieci (lub młodzieży) z klas

Zadaniem konkursowym jest:

WYKONANIE PRACY PLASTYCZNEJ (technika dowolna, format A3 - duży blok rysunkowy) do wybranego wiersza K.I. Gałczyńskiego. Praca może przedstawiać przeżycia, uczucia, nastroje wywołane lekturą wybranego wiersza K.I. Gałczyńskiego lub motywy realistyczne wiersza. Na odwrocie prac należy wpisać następujące dane:

- *Imię i nazwisko*
- *Klasa*
- *Szkoła*
- *Adres domowy*
- *Tytuł wiersza*

Czas trwania: od do

Na zwycięzców czekają nagrody.

KRZYŻÓWKA Z HASŁEM

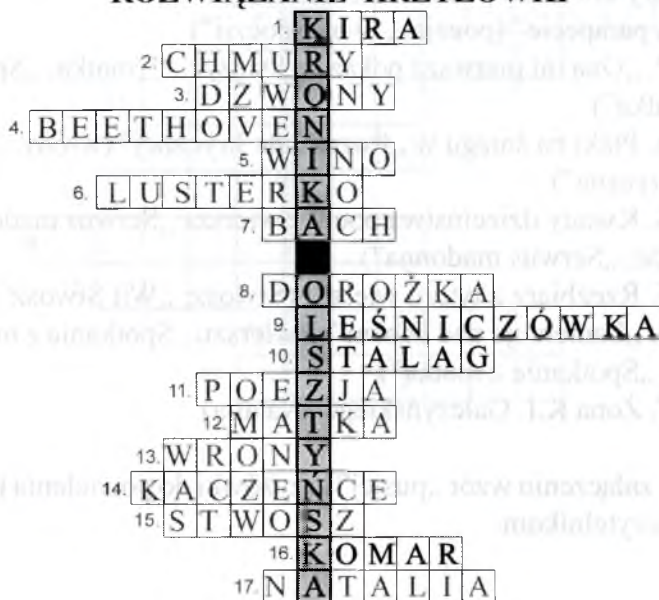
Uczestnicy mają za zadanie rozwiązanie krzyżówki (w bibliotece lub w domu) i odgadnięcie hasła głównego. Wskazane jest korzystanie z tomików poezji K.I. Gałczyńskiego oraz biografii poety.

Prawidłowe wpisanie każdego z hasel można punktować, np. za każdą poprawną odpowiedź - 1 pkt., a za hasło główne 10 punktów (ogółem 27 punktów).

Krzyżówkę uznajemy za rozwiązaną tylko wtedy, gdy wpisane jest hasło główne. Krzyżówki z brakującymi odpowiedziami należy uwzględnić przy ocenie tylko wtedy, gdy żadnemu z uczestników nie udało się odgadnąć wszystkich hasel.

W wypadku dużej ilości uczestników proponuje się wylosowanie osób nagrodzonych.

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI

ZNACZENIE HASEŁ:

1. Córka K.I. Gałczyńskiego (Kira)
2. Bardzo je lubi Jan Sebastian Bach (chmury; „Wielkanoc Jana Sebastiana Bacha”)
3. Rozmawiają ze sobą w wierszu o kompozytorze (dzwony; „Wielkanoc Jana Sebastiana Bacha”)
4. „Bohater piękna” (Beethoven; „Grób Beethovena”)
5. „Zielone” i „dzikie” (wino; „Dzikie wino”)
6. W leśniczówce noc świeci w nim „gwiazdą wielką” (lustro; „W leśniczówce”)
7. Kompozytor z tytułu wiersza (Bach; „Wielkanoc Jana Sebastiana Bacha”)
8. Zaczarowana (dorożka; „Zaczarowana dorożka”)
9. Pranie (leśniczówka; „W leśniczówce”)
10. Altengrabow (stalag; „List jeńca”)
11. „Ten kraj, gdzie w lecie
stary kot usnął pod lufcikem krzywym
na parapecie” (poezja; „O mej poezji”)
12. „Ona mi pierwsza pokazała księżyc...” (matka; „Spotkanie z matką”)
13. Ptaki na śniegu w „Rozmowie lirycznej” (wrony; „Rozmowa liryczna”)
14. Kwiaty dzieciństwa poety z wiersza „Serwus madonna” (kaczeńce; „Serwus madonna”)
15. Rzeźbiarz z tytułu wiersza (Stwosz; „Wit Stwosz”)
16. „Lamentuje nad uchem” w wierszu „Spotkanie z matką” (komar; „Spotkanie z matką”)
17. Żona K.I. Gałczyńskiego (Natalia)

W załączeniu wzór „pustej” krzyżówki do powielenia i przekazania czytelnikom.

Kącik Literacki

Kamil Dąbrowski (1974) - publikował w „Witrażach”, „Gazecie Akademickiej” i „Graffiti”. Wystąpił w dwóch filmach amatorskich: „Rok 2384” (reż. P. Krzywiec) i „Fikecyjne pulpety” (reż. W.M. Koronkiewicz). Pracuje w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Białymstoku. Współzałożyciel grupy literackiej ETERNA.

ENY KŁESZCZYN?

*Maluję ustami i widzę płomień, widzę uda,
widzę butelki widnokrag. Maluję oczami
i słyszę krzepnięcie deszczu, słyszę martwość drzew,
słyszę kroki wiatru.*

Maluję dłońmi i nic. I nic.

*Nazwałbyś mnie ejakulacją saksofonu Coltrane'a.
Może wyszczerbioną mimiką starego Estwooda.
A może jeszcze biustonozem Sharon Stone.*

*Nie wydziwiał. Nieee... No mów nadal.
Dobrze, że chociaż ten dźwięk. I obraz.
Na półce gazeta i rachunek:*

piwo 2,40

piwo 2,35

piwo 2,35

papierosy 2,85

kukurydza 2,40

*Razem: 12,35. I dziękujemy. I zapraszamy ponownie.
Bo inaczej w mordę. Po wyborach.*

NIE-WYWOLYWANIE

Kiedy będę zmieniać czas?

No właśnie, kiedy?

*Czy nie będzie już za późno,
za zimno i niepokojąco samotnie
by to robić?*

*Czy nie lepiej już pójść do knajpy
i przepić to wszystko do białego rana?*

A może lepiej pójść na most

(lepiej na, niż pod -

- pod mostem mogą być żule)

i oddychać spalinami samochodów.

Może tak zrobię. Może tak lepiej.

„Poczujesz że żyjesz”.

I wtedy to nastąpi.

Gdy broń schowana do pudełka po butach.

*Gdy zapach kobiecych perfum wymieszał się w te
wszechogarniające spaliny.*

Gdy dłoń wyrzeźbi w powietrzu pewien znak.

*Wtedy to nastąpi. Jak słowo niewymiarowo
rzucone przez pryzmat.*

PIEŚNI ALARMOWE

Zapal środkową część.

No, chociaż środkową.

Po tym uważaj na szczegóły.

Plecaki i teczki.

Duuuże torby.

I twarze z wyjaśnieniem

„ja mam tam ważne dokumenty -
- i mam pieniądze”.

Wtedy konstytuujemy znaki i gesty.

I nieraz jest światłość pomiędzy wierszami.

I nieraz umierają nasze dusze.

Tak jak w pewnym wierszu Roberta Pawlaka

(„krowy umierają cicho / jak pasikoniki”)

A niekiedy jest święto: nieczynne -

- przepraszamy.

I bardzo często pojawia się sygnał:

ZAPAL ŚRODKOWĄ CZĘŚĆ.

Koniecznie.

* * *

cień przeciął język asfaltu.

trzy szybkie podskoki nad gębami

w je(z)dni zachwiały umysłem.

refleks jak supersonic pomknął

w kierunku ręcznego.

słowa zbiły się w krótką frazę.

światło nad momentem.

NOWOŚCI WYDAWNICZE

(Wybór nabytków Działu Metodyki Bibliotecznej i Doskonalenia Kadr WBP - 1998 r.)

1. BATOROWSKA Hanna
Wybrane zagadnienia nauki o informacji i technologii informacyjnej: skrypt dla studentów II i III roku studiów zaocznych bibliotekoznawstwa i informacji naukowej / Hanna Batorowska, Barbara Czubała. - Kraków: Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Krakowie, 1998. - 202 s.
2. BIBLIOTEKARSTWO / red. Zbigniew Żmigrodzki. - [Wyd.2]. - Warszawa: Wydaw. SBP, 1998. - 457 s.
3. HASŁO osobowe: wybór i zasady tworzenia w bibliografii narodowej i katalogach Biblioteki Narodowej / oprac. Maria Janowska. - Warszawa: Biblioteka Narodowa, 1998. - 58 s.
4. KSIĄŻKA w działalności terapeutycznej: praca zbiorowa / red. Elżbieta Barbara Zybert. - Warszawa: Wydaw. SBP, 1997. - 97s.
5. OPIS bibliograficzny: wydawnictwa ciągle PN-N-01152-2 / Polski Komitet Normalizacyjny. - Zamiast PN-73/N-01152. - Warszawa: Polski Komitet Normalizacyjny, 1997. - 39 s.
6. ORGANIZACJA i zarządzanie biblioteką w aspekcie automatyzacji: problemy i perspektywy: materiały z ogólnopolskiego seminarium, Gdańsk, 8-9 grudnia 1997 r. / red. Jadwiga Chruścińska, Ewa Kubisz. - Warszawa: Centrum Ustawicznego Kształcenia Bibliotekarzy, 1998. - 134 s.

7. PŁOSZAJSKI Grzegorz
Elementy informatyki: użytkowanie komputera / Grzegorz Płoszajski. - [Wyd.3]. - Warszawa: Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1998. - 610 s.
8. PRZYBYSZEWSKI Witold
Na wirażu: biblioteki publiczne wobec zmian ustroju i systemu administracyjnego państwa / Witold Przybyszewski, Adam Russek. - Warszawa: Biblioteka Narodowa, 1998. - 119 s.
9. WOJCIECHOWSKI Jacek
Organizacja i zarządzanie w bibliotekach / Jacek Wojciechowski. - Warszawa; Kraków: Wydawn. Naukowe PWN, 1997. - 283 s.
10. WOŹNIAK Krzysztof
O pisaniu pracy magisterskiej na studiach humanistycznych: przewodnik praktyczny / Krzysztof Woźniak. - Warszawa; Łódź: Wydawn. Naukowe PWN, 1998. - 131 s.

W druku są wydawnictwa Biblioteki Narodowej:

1. Wykaz działów katalogu rzeczowego dla małych bibliotek publicznych.
2. Wykaz działów katalogu rzeczowego w bibliotekach publicznych dla dzieci i młodzieży.

KRONIKA WYDARZEŃ

- 26 styczeń 1998**
GBP Korycin Podsumowanie konkursu plastycznego na szopkę.
- 28 styczeń**
WBP B-stok Narada z kierownikami bibliotek samorządowych i filii bibliotecznych WBP na temat sytuacji i funkcjonowania bibliotek publicznych w warunkach samorządowych. Informację o podstawach prawnych funkcjonowania bibliotek publicznych przedstawiła mgr Krystyna Kuźmińska - przedstawiciel Ministerstwa Kultury i Sztuki.
- 25 luty 1998**
WBP B-stok Narada z kierownikami filii bibliotecznych WBP. Jej tematem był stan rozwoju czytelnictwa w Białymstoku w 1997 r.
- marzec**
GBP Szudziałowo Gminna Biblioteka Publiczna w Szudziałowie otrzymała nowy lokal.
- 3 marzec**
WBP B-stok Konwersatorium n.t. „Nowe funkcje czy zmierzch UKD” z udziałem prof. A. Sitarskiej. Uczestniczyli w nim pracownicy WBP i przedstawiciele bibliotek samorządowych.
- 8 kwiecień**
WBP B-stok Seminarium dla pracowników bibliotek samorządowych, filii bibliotecznych i pracowników WBP. Tematem seminarium była współczesna literatura rosyjska i niemiecka.

- 15 kwiecień**
MBP im. Ks. Anny Jabłonowskiej
w Siemiatyczach Otwarcie nowej placówki bibliotecznej - Filii Bibliotecznej Nr 1 MBP w Siemiatyczach.
- 28 kwiecień**
MBP Bielsk Podlaski Eliminacje środowiskowe konkursu recytatorskiego p.h. „Wiersze dobyte z mroków bibliotek”.
- 22 kwiecień**
WBP B-stok Seminarium z zakresu czytelnictwa dzieci i młodzieży na temat: „Literackie oczekiwania młodzieży a polska powieść dla nastolatków”.
- 30 kwiecień**
GBP Korycin II Przegląd Twórczości Artystycznej Dzieci i Młodzieży.
- Kwiecień**
Nowy Dwór Przeniesienie biblioteki w Nowym Dworze do nowego lokalu.
- 1 maj**
Turośń Kościelna Połączenie Biblioteki Publicznej w Turośni Kościelnej z Gminnym Ośrodkiem Kultury.
- 8 maj**
WBP B-stok Spotkanie pracowników WBP z okazji „Dnia Bibliotekarza”. Organizatorem spotkania był Zarząd Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.
- 13 maj**
MGBP Mońki Szkolenie z zakresu komputeryzacji bibliotek. Tematem szkolenia był „Internet i jego zastosowanie w bibliotekach publicznych”.

- 20 maj**
MGBP Choroszcz Środowiskowe podsumowanie konkursu p.h. „O złotą różdżkę dobrej wróżki”. Organizatorem były Miejsko-Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Choroszczy.
- 25 maj**
GBP Gródek
GBP Michałowo Spotkania autorskie z prof. J. Papuzińską.
- 26 maj**
FB nr 15 B-stok Eliminacje środowiskowe konkursu recytatorskiego p.h. „Wiersze dobyte z mroków bibliotek”.
- 1 czerwiec**
GBP Narew
MBP Bielsk Podlaski Spotkania autorskie z prof. J. Papuzińską.
- 2 czerwiec**
GBP Mielnik
MBP Siemiatycze
MGBP Drohiczyn Spotkania autorskie z prof. J. Papuzińską.
- 3 czerwiec**
WBP B-stok Szkolenie dla pracowników zajmujących się opracowaniem zbiorów z zakresu zmian w opisie katalogowym książek. Szkolenie prowadziła mgr Maria Lenartowicz.
- 8 czerwiec**
MGBP Zabłudów
GBP Białowieża Spotkania autorskie z prof. J. Papuzińską.
- 17 czerwiec**
Klub „Mozaika”
Białystok Podsumowanie wojewódzkiego konkursu recytatorskiego p.h. „Wiersze dobyte z mroków bibliotek”

- 18 czerwiec**
WBP Białystok
- Seminarium dla kierowników filii bibliotecznych w Białymstoku z zakresu zmian w uniwersalnej klasyfikacji dziesiętnej.
- Czerwiec**
- Odeszła na emeryturę Pani Janina Niedbało. Pracę w bibliotece rozpoczęła w 1956 r. Pełniła między innymi funkcję instruktora rejonu Siemiatycze. W ostatnich latach była Kierownikiem Gminnej Biblioteki Publicznej w Siemiatyczach z siedzibą w Czartajewie.
- 1 lipiec**
WBP Białystok
- Seminarium dla pracowników bibliotek samorządowych, poświęcone zmianom w UKD w stosunku do tablic FID 667. Szkolenie przeprowadziła mgr Teresa Turowska z Biblioteki Narodowej.
- 8 lipiec**
WBP Białystok
- Podsumowanie wojewódzkie konkursu polszczyzny pięknej, bogatej i skutecznej „O Gęsie Pióro Mikołaja Reja” ogłoszonego przez Radę Języka Polskiego przy PAN i organizowanego przez SBP.
- Sierpień**
GBP Rudka
- Przeniesienie Gminnej Biblioteki Publicznej w Rudce do innego lokalu.
- Sierpień**
- Odeszła na emeryturę Pani Zofia Kasjanowicz, długoletni pracownik Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Dąbrowie Białostockiej. Pracę rozpoczęła w styczniu 1959r. Była kierownikiem Działu Udo-

stępniania i Informacji, pracownikiem czytelnictwa dla dorosłych.

18-19 wrzesień

W ramach obchodów Białostockich Dni Literatury zorganizowano spotkania autorskie w bibliotekach na terenie miasta Białegostoku i województwa z udziałem poetów naszego regionu i poetów z Polski. Łącznie odbyło się 6 spotkań, 4 - w bibliotekach samorządowych, 2 - w filiach WBP.

24-26 wrzesień

Zarząd Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Białymstoku zorganizował wymianę doświadczeń bibliotekarzom woj. białostockiego z bibliotekarzami Lubelszczyzny.

28-30 wrzesień

Przeprowadzka Działu Metodyki Bibliotecznej i Doskonalenia Kadr WBP do nowych pomieszczeń przy ul. Kilińskiego 11.

Październik
GBP Bielsk Podlaski

Gminna Biblioteka Publiczna w Bielsku Podlaskim z siedzibą w Augustowie otrzymała nowy lokal wraz z wyposażeniem w budynku szkoły podstawowej.

22 październik
Kleosin

Uroczyste otwarcie Filii Bibliotecznej w Kleosinie, gmina Juchnowiec. Biblioteka została przeniesiona do nowych pomieszczeń w Szkole Podstawowej przy ul. Zambrowskiej 18.

**27 października FB
nr 5**

Filia Biblioteczna nr 5 WBP rozpoczęła działalność w nowym lokalu na osiedlu Pietrasze przy ul. Św. Maksymiliana Kolbego 8.

**22-23 października
Zielona Góra**

Ogólnopolskie seminarium dla instruktorów czytelnictwa dziecięcego i wykładowców studiów bibliotekarskich n.t. „Dzieci a mass media”. Uczestniczyły: Ewa Ziniewicz-Siergiejko - instr. WBP, Anna Kułak - wykładowca CUKB-u.